

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. Kateřinou Kopečkovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **F. A.-B., nar. X,**
st. příslušnost Ghanská republika
bytem X,
Ghanská republika
zastoupený Mgr. Hugo Körblem, advokátem
sídlem Hybernská 1007/20, Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2025, č. j. MV-37332-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 27. 3. 2025, č. j. MV-37332-4/SO-2025, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 140 Kč k rukám Mgr. Hugo Körbla, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podanou žalobou brojí proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2025, č. j. MV-37332-4/SO-2025, kterým žalovaná podle § 180e odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), nevyhověla žádosti žalobce ze dne 7. 2. 2025 o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem studia. Žalovaná shledala, že je dán důvod podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců pro neudělení dlouhodobého víza, který představuje dostatečně podložená domněnka, že žalobce ve skutečnosti nebude plnit deklarovaný účel pobytu.
2. Žádost o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza žalobce podal proti informaci Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 16. 1. 2025, č. j. OAM-7631-8/DV-2024, které žalobci sdělilo, že mu dlouhodobé vízum neudělí, neboť byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že žalobce hodlá dlouhodobé vízum zneužít k jinému účelu, než je uveden v jeho žádosti (studium na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně v magisterském studijním programu s předpokládanou délkou studia od 1. 9. 2024 do 31. 8. 2026). Ministerstvo tyto skutečnosti dovodilo zejména z obsahu rozhovoru, který byl se žalobcem proveden na Velvyslanectví České republiky v Akkře (dále jen „zastupitelský úřad Akkra“).

I. Shrnutí procesního postojů žalobce

3. Žalobce namítá, že nesouhlasí se žalovanou, která na základě toho, co zaznělo v rozhovoru se žalobcem, dovodila, že jsou dány pochybnosti ohledně toho, zda žalobce hodlá plnit účel dlouhodobého pobytu v ČR, tedy studovat. S odkazem na judikaturu správních soudů žalobce zdůrazňuje, že smyslem pohovoru je ověřit, zda má žadatel skutečný a vážný zájem o pobyt a zda má v úmyslu plnit jeho plánovaný účel.
4. Žalobce namítá, že z rozhodnutí žalované není zřejmé, proč by neměl plnit účel pobytu, kterým je studium na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně v magisterském studijním programu „*Economics and Management*“. Pokud žalovaná činí závěr k budoucímu možnému ději, její závěry musí být jednoznačné a dostatečně vysvětlené. Tomuto požadavku žalovaná podle žalobce nedostála. Žalobce k tomu doplňuje, že způsob, jakým je veden pohovor, ovlivní jeho výsledek. Žalovaná přitom své pochybnosti o budoucím účelu pobytu žalobce staví na „údajných“ rozporech plynoucích z pohovoru.
5. Pokud jde o „údajný“ rozpor v současném vzdělání žalobce ve srovnání se vzděláním, které chce studiem v ČR získat, ten se žalobce snažil vysvětlit ve své žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza. Žalovaná však jeho argumenty odmítla přijmout se zdůvodněním, že v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza nemohou takové argumenty zaznít. Tím ale podle žalobce popřela podstatu tohoto druhu řízení a jakýkoli přezkum závěrů ministerstva by pak byl zbytečný. Pokud žalobce hodlal vyvrátit závěry, které ministerstvo učinilo, protože je považuje za nesprávné či nepravdivé, nemůže tuto argumentaci žalovaná odmítat. Pokud žalovaná vytýká žalobci, že svá vysvětlení nepodložil dokumenty, jde o argument rozporný s tím, žalovaná nehodlá akceptovat v řízení o novém posouzení důvodů neudělení víza nová tvrzení a nové důkazy. Žalobce pro úplnost zdůrazňuje, že zaměření zamýšleného studia odpovídá tomu, co vystudoval dříve, i tomu, čemu se věnuje v zaměstnání.

6. Poznámka žalované o existenci kvót pro žádosti o vydání zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu v Akkře je pouze spekulativní a není opodstatněná ve vztahu k žalobci. Není důvod se domnívat, že žalobce, který žádá o pobytové oprávnění za účelem studia, tak činí, protože chce ve skutečnosti pracovat a chce obejít pravidla, která by ho teoreticky mohla omezovat v podání žádosti o pobytové oprávnění za účelem zaměstnání. V této souvislosti žalobce zdůrazňuje význam směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „směrnice 2016/801“), a podmínky, za nichž nelze pobytové oprávnění za účelem studia udělit (zejména čl. 20 odst. 2 písm. f) citované směrnice). Neudělení pobytového oprávnění se musí opírat buď přímo o důkazy anebo o závažné a objektivní důvody, jak byly vyloženy judikaturou Soudního dvora, Nejvyššího správního soudu a krajských soudů, které se žalobce dovolává.
7. Žalobce dále uvádí, že vynaložil úsilí a finanční prostředky, aby mohl podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Přestože žalobce plně respektuje možnost úvahy ze strany správních orgánů ohledně plnění účelu pobytu, má za to, že v jeho případě nejsou dány žádné okolnosti, z nichž by mohly být dovozovány závažné a objektivní důvody k domněnce o neplnění účelu pobytu.
8. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud zrušil jak rozhodnutí žalované, tak i rozhodnutí ministerstva. Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení před soudem.

II. Shrnutí procesního postoje žalované

9. Žalovaná má žalobu za nedůvodnou a odkazuje na své rozhodnutí, které obsahuje dostatečnou odpověď na námitky žalobce. Žalovaná má za to, že postupovala v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a dostatečně zjistila skutkový stav věci.
10. Žalovaná dále doplňuje, že Ústavní soud v usnesení ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. 1149/13, vyslovil, že „[...] rozhodovacímu procesu Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců je imanentní jistá míra abstrakce a obecnosti, neboť mnohdy je třeba vycházet z určitých předpokladů, a nikoli objektivně zjistitelných skutečností, které lze zpravidla hodnověrně verifikovat až po případném udělení víza; požadavek na obstarání vyčerpávajících, přesných a podrobných podkladů by totiž ve svém důsledku vedl k popření smyslu rozhodování o udělení víza, který mimo jiné spočívá v možnosti prevence potenciálně nežádoucího jednání ze strany cizinců (myšleno obecně), které tudíž nelze dopředu naprosto jednoznačně identifikovat a kvalifikovat. I dostatečně podložené obavy mohou být důvodem způsobilým přistoupit k neudělení víza, resp. k zamítnutí žádosti o nové posouzení.“ Předložení náležitostí žádosti je obligatorním úkonem, který však nevyvrací riziko zneužití dlouhodobého víza. Žalovaná má za to, že skutečnosti, které shrnula ve svém rozhodnutí, zakládaly dostatečně podložené obavy, aby žalobci dlouhodobé vízum za účelem studia neudělila.
11. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaná setrvala na svém procesním postoji po celou dobu řízení před soudem.

III. Posouzení věci

12. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“, § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 6 Azs 253/2016-49, č. 3718/2018 Sb. NSS, bod 45).
13. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O věci rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
14. Spor mezi účastníky řízení je o to, zda na základě rozhovoru žalobce na zastupitelském úřadu Akkra správní orgány důvodně dospěly k domněnce, že žalobce hodlá dlouhodobé vízum zneužít k jinému účelu než k magisterskému studiu na Mendelově univerzitě v Brně v programu „*Economics and Management*“.
15. Podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo dlouhodobé vízum cizinci neudělí, jestliže jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza.*
16. Podle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců *musí žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 obsahovat údaje o tom, kdo ji podává, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepráním vstupu na území.*
17. Podle § 180e odst. 7 věty druhé *Komise zřízená podle § 170a posuzuje soulad důvodů neudělení dlouhodobého víza s důvody uvedenými v § 56.*
18. Zákonná úprava řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem studia je transpozicí směrnice 2016/801. Cílem směrnice je mimo jiné povolit státním příslušníkům třetích zemí pobývat na území členského státu, pokud byli přijati ke studiu na vysokoškolské instituci členského státu, aby se zde věnovali jako hlavní činnosti řádnému studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace uznané daným členským státem. K naplnění tohoto cíle čl. 5 odst. 3 směrnice 2016/801 stanoví, že státní příslušník třetí země, který podal žádost o přijetí na území za účelem studia, má *právní nárok* na povolení k pobytu na území členského státu, pokud splní obecné a zvláštní podmínky stanovené směrnicí 2016/801 (srov. též závěry Soudního dvora vyslovené zejména v bodech 31, 33 a 34 rozsudku ze dne 10. 9. 2014 ve věci *Ben Alaya*, C-491/13, k tehdy platné *studijní* směrnici 2004/114/ES, na které odkázal v bodě 35 rozsudku ze dne 29. 7. 2024 ve věci *Perle*, C-14/23).
19. Členský stát však podle čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 žádost zamítne, *jestliže má důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.*
20. Výše citovaný článek je projevem zásady, že subjekty se nemohou unijních právních norem dovolávat podvodně nebo zneužívajícím způsobem. Tento přístup plyne i z bodu 41 preambule směrnice 2016/801, podle něhož mají mít členské státy možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností tak, aby v jednotlivých případech mohly bojovat proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení, které stanoví tato směrnice. Pro závěr o zneužití práva s cílem vytvořit uměle podmínky pro získání

výhody plynoucí z unijního práva (tu nároku plynoucího ze směrnice 2016/801), musí být ve světle všech okolností projednávaného případu prokázáno, že státní příslušník třetí země, který (formálně) dodržel podmínky stanovené v čl. 7 a 11 směrnice 2016/801, podal žádost o přijetí za účelem studia, aniž měl skutečně v úmyslu věnovat se jako hlavní činnosti řádnému studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace (rozsudek Soudního dvora ve věci *Perle*, body 37 až 43, 47). Důkazní břemeno ohledně domněnky zneužití pobytu za jiným, než studijním účelem pak nesou správní orgány (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2025, č. j. 4 Azs 196/2024, body 21 a 24).

21. Soud dospěl k závěru, že v případě žalobce správní orgány neunesly důkazní břemeno ohledně domněnky, že žalobce hodlá zneužít povolení k dlouhodobému pobytu k jinému účelu. Své závěry správní orgány opírají zejména o obsah pohovoru, který byl se žalobcem proveden v anglickém jazyce na zastupitelském úřadu Akkra.
22. Pokud jde o obsah pohovoru na zastupitelském úřadu coby přípustném podkladu pro závěr o naplnění podmínek ve smyslu čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28, bod 39, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2024, č. j. 55 A 50/2022-43, č. 4588/2024 Sb.), tak v takovém případě „*nepůjde o standardně důkazně podložený závěr, ale o důvodnou domněnku vyplývající ze závažné a objektivní nepřesvědčivosti pohovoru, resp. skutečností z něj vyplývajících*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2025, č. j. 4 Azs 196/2024, bod 25, zvýrazněno zdejším soudem). Může jít o případy, kdy cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž bude studium realizováno, není schopen uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu ČR, nezná praktické podmínky života v ČR apod.
23. Pokud jde o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza žalovanou, soud považuje za vhodné doplnit, že opatřování dalších podkladů pro rozhodnutí (např. dotazy na příslušné instituce) žalovanou je přípustné, a to obzvláště v případě, kdy má vypořádat námitky žadatele, které reagují na závěry ministerstva. „*Skutečnost, že žádost cizince o nové posouzení neslouží k doplňování nových rozhodných skutečností neznamená, že stěžovatelka není oprávněna doplnit skutková zjištění, dospěje-li k závěru, že zjištění, o něž se opírá informace o důvodech neudělení dlouhodobého víza, nejsou dostatečná.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28, bod 42). S tím není nijak v rozporu závěr Nejvyššího správního soudu, že „*[z]amýšlel-li stěžovatel podat žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, měl svůj úmysl dát zřetelně najevo již v prvotní žádosti nebo nejpozději v průběhu řízení o ní. Nové posouzení důvodů neudělení víza dle § 180e zákona o pobytu cizinců je speciálním řádným oprávněným prostředkem v případě neudělení víza. Dle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců nemohou být důvodem žádosti o nové posouzení skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza. Žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza tak neslouží k uvádění nových skutkových okolností rozhodných pro kladné vyřízení žádosti.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 79/2019-27, bod 39). V nyní posuzované věci je zřejmé, že žalobce v námitkách reagoval i na závěry ministerstva, avšak žalovaná správně uvedla, že svá bližší vysvětlení k okolnostem, které nastaly v minulosti, a které jej nakonec vedly k volbě magisterského studijního programu, blíže nedoložil (kupř. komunikací s Mendelovou univerzitou v Brně). Jeho námitky tak skutečně byly formulovány na úrovni ničím nedoložených tvrzení. Za této situace nebylo povinností žalované, aby sama zjišťovala, zda, jak a s kým žalobce v minulosti

na Mendelově univerzitě v Brně komunikoval. Namítá-li tedy žalobce nedostatečné vypořádání svých námitek, tak taková výtky vůči postupu žalované by byla na místě v případě, kdy by žalobce skutečně svou dřívější komunikaci s univerzitou ohledně možností původně zvažovaného „doktorského“ studia doložil.

24. Právě uvedené však nemá vliv na posouzení důvodnosti klíčové žalobní námitky týkající se toho, zda v případě žalobce byly na základě rozhovoru a podkladů žádosti skutečně dány takové indicie, jež svědčí domněnce, že žalobce nehodlá plnit účel požadovaného pobytového oprávnění.
25. Pokud jde o prokázání možného zneužití práva na pobytové oprávnění za účelem studia, Soudní dvůr v bodě 44 rozsudku ve věci *Perle* zdůraznil, že důkaz o zneužití vyžaduje jednak souhrn objektivních skutečností, ze kterých vyplývá, že i přes formální dodržení podmínek stanovených unijní právní úpravou nebylo dosaženo cíle sledovaného touto právní úpravou, a jednak subjektivní prvek spočívající v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy umělým vytvořením podmínek vyžadovaných pro získání této výhody. Podle Soudního dvora „[...] *vzhledem k tomu, že okolnosti umožňující dospět k závěru o zneužívající povaze žádosti o přijetí za účelem studia se nutně odvíjí od každého jednotlivého případu, jak bylo uvedeno v bodě 47 tohoto rozsudku, nelze sestavit taxativní výčet skutečností, které jsou v tomto ohledu relevantní. Případnou zneužívající povahu žádosti o přijetí za účelem studia tudíž nelze předpokládat na základě určitých skutečností, ale musí být posuzována případ od případu na základě individuálního posouzení všech okolností vlastních každé žádosti*“ (bod 54 rozsudku Soudního dvora ve věci *Perle*, zvýrazněno zdejším soudem). Posouzení přitom musí být založeno **na souboru objektivních a subjektivních indicií** a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů; **úmysl žadatele je zpravidla vyvozován z objektivních kritérií** (kupř. ze *soudržnosti* studijního plánu žadatele), které musí být vždy specifické ve vztahu k jednání konkrétní osoby. Pouze na **základě individuální žádosti a závažných a objektivních důvodů lze uzavřít, že cílem pobytu není věnovat se jako hlavní činnosti řádnému studiu** (body 63, 67 a 79 stanoviska Generálního advokáta ze dne 16. 11. 2023 k věci *Perle*).
26. Správní orgány v případě žalobce vyšly jednak z obsahu pohovoru a dále ze zjištění, že žalobce v roce 2018 vystudoval vysokou školu, a to vzdělání odpovídající magisterskému vzdělání na „*University of Professional Studies*“ v Ghaně, studijní program hospodářská politika a správa a účetnictví a daně (k žádosti doložený diplom „*Master of Business Administration in Accounting nad Finance*“). Závěr, že jde o vzdělání odpovídající magisterskému vzdělání, správní orgány dovodily z toho, že uvedené vzdělání bylo žalobci uznáno Mendelovou univerzitou v Brně. Ministerstvo dále zjistilo, že studium obdobně zaměřeného magisterského studijního programu „*Economics and Management*“ lze získat na téže univerzitě v Ghaně, stejně jako tam lze studovat doktorský studijní program „*Doctor in Philosophy in Accounting*“. Z toho ministerstvo dovodilo, že žalobce jednak uvedl nepravdivé, resp. neúplné informace o svém dosaženém vzdělání, a dále není podle správních orgánů zřejmé, z jakého důvodu se žalobce opět rozhodl studovat magisterský stupeň vzdělání, navíc s obdobným zaměřením, jaký již vystudoval. Podle žalované není zřejmé, co žalobce vede ke studiu v zahraničí v situaci, kdy je již několik let ekonomicky aktivní, má v Ghaně profesní zázemí a rodinu s dětmi. Žalobce si rovněž nevzpomněl, podle čeho a jak porovnával informace o možnostech studia v ČR, Polsku a na Slovensku.

27. S tímto posouzením soud ve světle výše citovaných judikатурních závěrů s ohledem na obsah rozhovoru a listin, které jsou součástí správního spisu, nesouhlasí. Výše shrnuté skutečnosti, z nichž správní orgány vycházely, nepředstavují dostatečně závažné objektivní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že žalobce se nehodlá věnovat studiu.
28. Skutečnost, že žalobci Mendelova univerzita v Brně uznala diplom „*Master of Business Administration in Accounting nad Finance*“ z roku 2018 jako doklad o vzdělání, které má být rovnocenné vzdělání získanému studiem v akreditovaném studijním programu na Mendelově univerzitě v Brně „*Hospodářská politika a správa*“, obor „*Účetnictví a daně*“ (rozhodnutí rektora Mendelovy univerzity v Brně ze dne 2. 8. 2023, č. j. UM/13682/2023-2), nepředstavuje dostatečné znevěrohodnění motivace žalobce ke studiu na této univerzitě ve zvoleném magisterském studijním programu „*Economics and Management*“. Z rozhodnutí správních orgánů neplyne, že by šlo o obsahově i kvalitativně totožné studijní programy, a tudíž že by bylo nelogické či nerozumné vzdělání typu MBA v oboru „*Účetnictví a daně*“ doplnit vzděláním v magisterském studijním programu „*Economics and Management*“ na Mendelově univerzitě v Brně. Žalobce v rozhovoru popisoval, jaké předměty jej v rámci uvedeného studijního programu zajímají, v nichž si hodlá rozšířit své vzdělání, což však správní orgány ve svých závěrech nezohlednily. Správní orgány rovněž obecně uvedly, že žalobce měl vědět podstatně hlubší informace o studiu zvoleného oboru. Nevysvětlily však, proč nestačí, pokud žalobce shrnul základní předměty (jejich ručně psaný seznam spolu s adresou ubytování tvoří rovněž přílohu rozhovoru), průběh magisterského studia a co od studia očekává; není zřejmé, jakou míru znalostí o zvoleném oboru od dosud do studia nezapsaného uchazeče o takový typ studia vyžadují.
29. Soud nespatřuje rozpor v tom, že žalobce již dříve získal na univerzitě v Ghaně titul MBA, tedy „*Master of Business Administration*“ v oboru účetnictví a financí, a přitom usiluje o to se více vzdělávat v oblasti, v níž pracuje. Žalobce v rozhovoru vysvětlil, že studijní program si vybral kvůli své kariéře v Ghaně, ve které mu může pomoci, protože pracuje v oblasti dopravy a zasílání. V programu jsou předměty jako logistika, která ho velmi zajímá. Vybral si Brno, protože je to druhé největší město a jde o město pro studenty. Podle žalobce je ČR pro život a studium velmi dobrá země, má dobrý vzdělávací systém, žalobce by se chtěl naučit český jazyk. Také náklady na studium jsou přijatelné. Na otázku, co získá od zvoleného oboru studia, jaké znalosti, žalobce odpověděl, že věří, že mu program přinese kariéru v Ghaně. Je účetním a zvolené studium bude prospěšné pro práci, kterou nyní vykonává a pro společnost, v níž pracuje. „*Mikroekonomika, hodně se o tom naučím, také o fiskální politice, také jak řídit ekonomiku*“, „*jak pracuje mezinárodní a evropské právo*“. Žalobce také zmínil, že jsou tu „*oblasti, které se týkají účetnictví*“, což může být prospěšné pro jeho současnou práci. Na otázku, v jakém oboru se absolventi uplatní, uvedl, že „*v logistických a dopravních společnostech*“. Z dokladů, které správní orgány nezpochybnil, dále plyne, že zaměstnavatel žalobce má zájem na jeho dalším vzdělávání v daném oboru, což žalobce uvedl i v pohovoru. S tím není nijak v rozporu skutečnost, že žalobce chce studiem získat i další stupně vzdělání (Ph.D., či „*profesor*“). Tyto dva žalobcem výslovně zmíněné cíle studia nejsou natolik v rozporu, aby skutečně vypovídaly o tom, že žalobce nehodlá plnit účel pobytu.
30. Soud zdůrazňuje, že s ohledem na kvalitu a s tím spojenou náročnost vzdělání na vysokých školách v ČR, jež jsou akreditovány jako univerzita (§ 2 ve spojení s § 78 a násl. zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách), se skutečnost, že žalobce již v minulosti blízký obor studoval v Ghaně a zároveň jeho profese se zvoleným oborem souvisí, naopak jeví jako

předpoklad, že bude schopen studium zvládat. Tyto skutečnosti (motivace, vzdělání a profesní zázemí žalobce) jsou ostatně v souladu s cíli, které plynou z bodů 3, 7 a 13 preambule směrnice 2016/801 (poptávka po studentech ze třetích zemí, možnost, aby získávali nové znalosti a dovednosti, vzájemné obohacení pro migrující osoby a jejich zemi původu po jejich zpětném začlenění).

31. S tvrzeními žalobce ohledně dosaženého stupně vzdělání („bakalářský stupeň“) koresponduje i doklad týkající se dalšího absolvovaného kurzu, v němž žalobce získal titul „*Bachelor od Business Administration*“ v roce 2014. Žalobce v rozhovoru konzistentně vysvětloval svoji motivaci ke studiu možností získat hlubší a kvalitnější vzdělání v oboru, v němž pracuje, a získat vyšší stupeň vzdělání. Stejně tak žalobce odpověděl na otázky týkající se důvodů, které jej vedly k rozhodnutí dále studovat právě v současné době. Žalobce si na studium našetřil (dříve nedisponoval finančními prostředky), zaměstnavatel s jeho dalším studiem souhlasí a hodlá žalobci poskytovat finanční podporu (to správní orgány nevyvrátily). Pokud ministerstvo a žalovaná žalobci vytýkají, proč obdobný obor nestuduje na univerzitě v Ghaně, tak na tuto skutečnost žalobce nebyl v průběhu rozhovoru nijak dotazován. K domněnce o zneužití pobytu za jiným účelem nemůže svědčit to, že cizinec nevysvětlí některé okolnosti své žádosti v situaci, kdy mu zastupitelský úřad nekladl doplňující dotazy. „[...] lze těžko očekávat, že žadatel bude vyvracet pochybnosti správního orgánu, když neví, že správní orgán nějaké pochybnosti má, případně o jakých skutečnostech a z jakých důvodů pochybnosti má. Bylo tedy na správním orgánu, aby žalobci položil doplňující dotazy nebo jej vyzval k podrobnějšímu vyjádření.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28, bod 40).
32. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem může vést i kumulace řady dílčích indicií, které vyplynou i z rozhovoru se žadatelem. V posuzované věci však správní orgány neidentifikovaly takové indicie v potřebném rozsahu. Skutečnost, že si žalobce již nedokázal vybavit, jak v roce 2023 konkrétně porovnával možnosti studia v ČR, na Slovensku a v Polsku, ani skutečnost, že mu byl osvědčen titul MBA z „*University of Professional Studies*“ v Ghaně coby rovnocenný vzdělání získanému studiem oboru „*Účetnictví a daně*“ na Mendelově univerzitě v Brně, nejsou dostatečnými indiciemi o tom, že žalobce by v ČR skutečně nehodlal studovat a prohloubit si znalosti v oboru, který souvisí se jeho předchozím vzděláním a současným profesním uplatněním.
33. Soud proto k věci uzavírá, že správní orgány obou stupňů neunesly své důkazní břemeno, pokud jde o závěr, že by žalobce v ČR neplnil účel pobytového oprávnění. Skutkový stav, o který správní orgány uvedený závěr opírají, *není dostačující* pro neudělení dlouhodobého pobytu s odkazem na splnění podmínek ve smyslu § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Správní orgány neidentifikovaly takové skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit závěr o závažné a objektivní nepřesvědčivosti pohovoru se žalobcem, resp. skutečností z něj vyplývajících.
34. Za této situace je nadbytečné vypořádat žalobní námitku k úvahám žalované, kterými ličila kontext žádosti žalobce ve vztahu k situaci v Ghaně, jejíž státní příslušníci jsou limitováni, pokud jde o možnost získání dlouhodobého víza za účelem zaměstnání v ČR, což je může vést ke snahám usilovat o jiné typy dlouhodobého víza zneužívajícím způsobem.
35. Soud tak dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované o novém posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem studia je stiženo vadou mající za následek jeho nezákonnost,

a proto je podle § 78 odst. 1 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm je žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána výše vysloveným právním názorem a v jeho světle zváží varianty svého dalšího postupu, od nichž se pak bude případně odvíjet i osud rozhodnutí ministerstva.

IV. Náklady řízení

36. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu a dále náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení a žaloba), společně se dvěma režijními paušály po 450 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb, advokátní tarif), celkem tedy 13 140 Kč. K zaplacení k rukám advokáta žalobce byla žalované stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. ledna 2026

Kateřina Kopečková
samosoudkyně